

Zittingsdocument

A8-0176/2016

11.5.2016

VERSLAG

over de follow-up van het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET 2020)
(2015/2281(INI))

Commissie cultuur en onderwijs

Rapporteur: Zdzisław Krasnodębski

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	17
UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE.....	21
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE	22

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de follow-up van het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET 2020) (2015/2281(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),
- gezien de artikelen 165 en 166 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met name artikel 14 daarvan,
- gezien de conclusies van de Raad van 12 mei 2009 betreffende een strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding ("ET 2020")¹,
- gezien het gezamenlijk verslag 2012 van de Raad en de Commissie over de uitvoering van het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET 2020) — "Onderwijs en opleiding in een slim, duurzaam en inclusief Europa" (2012/C 70/05)²,
- gezien de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's met als titel "Ontwerp van het gezamenlijk verslag 2015 van de Raad en de Commissie over de uitvoering van het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET 2020) — Nieuwe prioriteiten voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding" (COM(2015) 408)³,
- gezien het gezamenlijk verslag 2015 van de Raad en de Commissie over de uitvoering van het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET 2020) — Nieuwe prioriteiten voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding" (COM(417)04)⁴,
- gezien de conclusies van de Raad van 28 en 29 november 2011 over een benchmark voor leermobiliteit⁵,
- gezien de conclusies van de Raad van 19 november 2010 over onderwijs voor duurzame ontwikkeling⁶,
- gezien de conclusies van de Raad van 17 februari 2014 over investeren in onderwijs en opleiding, een antwoord op "Een andere kijk op onderwijs: investeren in vaardigheden

¹ PB C 119 van 28.5.2009, blz. 2.

² PB C 70 van 8.3.2012, blz. 9.

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1462876140944&uri=CELEX:52015DC0408>

⁴ PB C 417 van 15.12.2015, blz. 25.

⁵ PB C 372 van 20.12.2011, blz. 31.

⁶ PB C 327 van 4.12.2010, blz. 11.

voor betere sociaal-economische resultaten" en de jaarlijkse groeianalyse voor 2013 (2013/C 64/06)¹,

- gezien de conclusies van de Raad van 20 mei 2014 over een doeltreffende lerarenopleiding²,
- gezien de conclusies van de Raad van 20 mei 2014 over kwaliteitsborging in onderwijs en opleiding³,
- gezien de conclusies van de Raad betreffende ondernemerschap door middel van onderwijs en opleiding⁴,
- gezien de conclusies van de Raad over de rol van voor- en vroegschoolse educatie en primair onderwijs bij het bevorderen van creativiteit, innovatie en digitale competentie (2015/C 172/05)⁵,
- gezien de conclusies van de Raad inzake het terugdringen van voortijdig schoolverlaten en het bevorderen van goede schoolresultaten (2015/C 417/05)⁶,
- gezien de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's met als titel "Een andere kijk op onderwijs: investeren in vaardigheden voor betere sociaal-economische resultaten" (COM(2012)0669)⁷,
- gezien de aanbeveling van de Raad van 20 december 2012 betreffende de validatie van niet-formeel en informeel leren (2012/C 398/01)⁸,
- gezien Aanbeveling 2006/962/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren⁹,
- gezien de verklaring van de informele bijeenkomst van de ministers van Onderwijs van de EU op 17 maart 2015 over de bevordering van burgerschap en de gemeenschappelijke waarden van vrijheid, tolerantie en non-discriminatie door middel van onderwijs (de Verklaring van Parijs)¹⁰,
- gezien de zogeheten Rigaconclusies, die op 22 juni 2015 zijn goedgekeurd door de ministers die bevoegd zijn voor beroepsonderwijs en -opleiding¹¹,
- gezien het groenboek van de Commissie van 3 juli 2008 met als titel "Migratie en mobiliteit: uitdagingen en kansen voor Europese onderwijssystemen"

¹ PB C 64 van 5.3.2013, blz. 5.

² PB C 183 van 14.6.2014, blz. 22.

³ PB C 183 van 14.6.2014, blz. 30.

⁴ PB C 17 van 20.1.2015, blz. 2.

⁵ PB C 172 van 27.5.2015, blz. 17.

⁶ PB C 417 van 15.12.2015, blz. 36.

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1389778594543&uri=CELEX:52012DC0669>

⁸ PB C 398 van 22.12.2012, blz. 1.

⁹ PB L 394 van 30.12.2006, blz. 10.

¹⁰ http://ec.europa.eu/education/news/2015/documents/citizenship-education-declaration_en.pdf

¹¹ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf

(COM(2008)0423)¹,

- gezien het verslag dat in februari 2010 voor de Commissie is opgesteld door de deskundigengroep inzake nieuwe vaardigheden voor nieuwe banen met als titel "New Skills for New Jobs: Action Now" (Nieuwe vaardigheden voor nieuwe banen: actie nu)²,
 - gezien de aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 over transnationale mobiliteit in het onderwijs en de beroepsopleiding in de Europese Gemeenschap: Europees handvest voor kwaliteit bij mobiliteit³,
 - gezien het verslag van het zesde University-Business Forum (forum voor universiteit en bedrijfsleven) van maart 2015⁴,
 - gezien de Cedefopvooruitzichten inzake vaardigheden van 2012 met als titel "Future skills supply and demand in Europe" (Toekomstige vraag en aanbod op het gebied van vaardigheden in Europa)⁵,
 - gezien zijn resolutie van 8 september 2015 over jong ondernemerschap bevorderen door middel van onderwijs en opleiding⁶ en zijn resolutie van 28 april 2015 over de follow-up van de tenuitvoerlegging van het Bologna-proces⁷,
 - gezien zijn resolutie van 26 november 2015 over onderwijs aan kinderen in noodsituaties en aanhoudende crises⁸,
 - gezien zijn resolutie van 12 april 2016 over Erasmus+ en andere instrumenten om de mobiliteit bij beroepsopleiding en scholing te stimuleren – een concept van levenslang leren⁹,
 - gezien artikel 52 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie cultuur en onderwijs (A8-0176/2016),
- A. overwegende dat "onderwijs en opleiding" hierna moet worden beschouwd als verwijzing naar alle formele, niet-formele en informele vormen, gezien het complementaire karakter ervan in het kader van de overgang naar een cognitieve samenleving en de rol ervan voor het aanpakken van specifieke doelgroepen, om de inclusie te faciliteren van mensen met minder onderwijskansen;
- B. overwegende dat onderwijs en opleiding er niet alleen op gericht mogen zijn om te voorzien in de behoeften van de arbeidsmarkt, maar een waarde moeten vormen op zich, omdat onderwijs een even belangrijke rol speelt voor de ontwikkeling van ethische

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008DC0423&from=de>

² http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/125en.pdf

³ PB L 394 van 30.12.2006, blz. 5.

⁴ http://ec.europa.eu/education/tools/docs/university-business-forum-brussels_en.pdf

⁵ http://www.cedefop.europa.eu/files/3052_en.pdf

⁶ Aangenomen teksten, P8_TA(2015)0292.

⁷ Aangenomen teksten, P8_TA(2015)0107.

⁸ Aangenomen teksten, P8_TA(2015)0418.

⁹ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0107.

en burgerlijke waarden en van humanistische waarden in ruime zin, die zijn vastgesteld in de verdragen, en voor de versterking van de democratische principes waarop Europa gebaseerd is;

- C. overwegende dat onderwijs moet bijdragen tot de persoonlijke ontwikkeling, het wederzijdse respect en de groei van jongeren, om van hen proactieve, verantwoordelijke en bewuste burgers te maken met burgervwaardigheden en sociale en interculturele vaardigheden op alle terreinen, naast onderlegde vaklui;
- D. overwegende dat onderwijs moet worden beschouwd als een fundamenteel mensenrecht en een publiek goed dat voor iedereen toegankelijk moet zijn;
- E. overwegende dat onderwijs en opleiding een belangrijke rol kunnen spelen voor het aanpakken van armoede en sociale uitsluiting en dat het verruimen van de toegang tot een leven lang leren nieuwe mogelijkheden kan creëren voor laag opgeleiden, werklozen, personen met speciale behoeften, bejaarden en migranten;
- F. overwegende dat inclusieve en hoogwaardige opleiding en onderwijs essentieel zijn voor de culturele, economische en sociale ontwikkeling van Europa;
- G. overwegende dat onderwijs en opleiding in Europa een bijdrage moeten leveren tot de EU-strategieën en initiatieven, inclusief de Europa 2020-strategie, het initiatief inzake de Digitale Interne Markt, de Europese veiligheidsagenda en het investeringsplan voor Europa;
- H. overwegende dat alle lidstaten niet aankijken tegen hetzelfde soort uitdagingen en tegen uitdagingen van hetzelfde niveau, zodat de aanbevelingen die voor onderwijs en opleiding worden voorgesteld, flexibel moeten zijn en dat er rekening bij moet worden gehouden met de nationale en regionale economische, sociale, demografische en culturele factoren, terwijl ook moet worden gestreefd naar een verbetering van de situatie in de EU als geheel;
- I. overwegende dat de ET 2020-samenwerking met eerbiediging van de bevoegdheden van de lidstaten de nationale acties moet aanvullen en de lidstaten moet ondersteunen bij hun inspanningen om onderwijs- en opleidingssystemen te ontwikkelen;
- J. overwegende dat economische ontwikkeling en sociale cohesie op gelijke voet moeten worden geplaatst door middel van een beleidsmix die erop is gericht om een eerlijkere verdeling te realiseren van de kennis over de bevolking, om de toenemende inkomenskloven aan te pakken die ontstaan als nevenverschijnsel van een technologische groei die bepaalde vaardigheden bevoordeelt;
- K. overwegende dat doeltreffende investeringen in onderwijs en opleidingen van hoog gehalte een bron van duurzame groei zijn;
- L. overwegende dat het lage niveau dat er momenteel is op het gebied van kennis en basisvaardigheden, zorgwekkend is en vereist dat het primaire en secundaire onderwijs de nodige basis leveren voor verder onderwijs en integratie op de arbeidsmarkt;
- M. overwegende dat de trends die wijzen op lage basisvaardigheden bij volwassenen, een

versterking nodig maken van het volwassenenonderwijs, als instrument voor bijscholing en omscholing;

- N. overwegende dat de Commissie in de jaarlijkse groeianalyse voor 2014 van mening is dat de lidstaten, wat de uitgaven betreft, manieren moeten vinden voor het beschermen of bevorderen van investeringen voor de langere termijn in onderwijs, onderzoek, innovatie, energie en klimaatactie en dat het essentieel is om te investeren in de modernisering van onderwijs- en opleidingssystemen, inclusief een leven lang leren;
- O. overwegende dat de overheidsbudgetten nog steeds onder grote druk staan, met diverse lidstaten die hun uitgaven voor onderwijs en opleiding hebben verlaagd, en dat bijkomende investeringen op dit terrein nu efficiënter moeten worden gemaakt, als beslissende factor voor productiviteit, concurrentievermogen en groei;
- P. overwegende dat, hoewel er betere resultaten zijn in verband met het halen van de ET 2020- doelstellingen inzake hoger onderwijs, in de hele Europese ruimte voor hoger onderwijs (EHOR) melding is gemaakt van bezorgdheid in verband met de efficiëntie van de investeringen in onderwijs door de lidstaten, een primaire focus op kwantitatieve indicatoren, de onderwijsvoorwaarden, de onderwijskwaliteit, een afname van de academische vrijheid en scepticisme met betrekking tot sommige aspecten van het Bolognaproces en de tenuitvoerlegging ervan in sommige landen;
- Q. overwegende dat uit de ET 2020-Monitor blijkt dat de belangrijkste uitdaging waarmee we vandaag te maken krijgen, onderwijsarmoede is en de beperkte inclusie van personen met een lage sociaaleconomische achtergrond, zodat een sterkere sociale focus nodig is om de ET 2020-doelstellingen te realiseren en het inclusieve karakter en de kwaliteit van de onderwijs- en opleidingssystemen te verbeteren;

Het strategisch kader "ET 2020"

- 1. is tevreden met de inventarisatie in het kader van ET 2020 en onderstreept het feit dat met de conclusies ervan rekening moet worden gehouden en dat deze conclusies naar behoren ten uitvoer moeten worden gelegd om de meerwaarde te vergroten en het kader zo effectief mogelijk te maken, met een versterking van de land specifieke relevantie en van wederzijds leren;
- 2. betreurt het feit dat in onderwijs en opleiding enorme problemen op het gebied van kwaliteit, toegankelijkheid en sociaaleconomische discriminatie nog niet opgelost zijn en is van mening dat zowel op Europees als op nationaal niveau ambitieuzere, beter gecoördineerde en effectievere beleidsacties moeten worden ondernomen;
- 3. herhaalt dat de in maart 2015 in Parijs goedgekeurde verklaring over de bevordering van burgerschap en de gemeenschappelijke waarden van vrijheid, tolerantie en non-discriminatie door middel van onderwijs belangrijk is;
- 4. is tevreden met de vermindering van het aantal prioritaire gebieden van ET 2020 tot zes, met een opsomming van specifieke gebieden waaruit de lidstaten kunnen kiezen om deze te vervullen volgens hun eigen behoeften en omstandigheden, maar merkt op dat de doeltreffendheid en het operationele aspect van ET 2020 moeten worden opgevoerd en dat een werkprogramma moet worden vastgesteld;

5. is tevreden met de voorgestelde verlenging van de werkcyclus van 3 tot 5 jaar, om de strategische doelstellingen op lange termijn beter ten uitvoer te leggen en te werken aan kwesties als mindere resultaten van leerlingen op sommige studiegebieden, lage participatiecijfers in het volwassenenonderwijs, vroegtijdig schoolverlaten, sociale inclusie, maatschappelijke betrokkenheid, genderkloven en inzetbaarheidscijfers van afgestudeerden;
6. is tevreden met de nieuwe generatie ET 2020-werkgroepen en verzoekt de Commissie de vertegenwoordiging van de diverse belanghebbenden in deze groepen te verbeteren, met name door de opname van meer onderwijsexperts, jongerenwerkers, vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, onderwijzers en docenten, wier ervaring op het terrein essentieel is om de ET 2020-doelstellingen te realiseren; benadrukt het feit dat de resultaten van de groepen beter moeten worden verspreid op lokaal, regionaal, nationaal en EU-niveau;
7. is tevreden met de versterking van de sturingsrol van de informele organen binnen ET 2020, alsmede met de instelling van feedbackprocessen waarbij de groep op hoog niveau, de groepen van directeuren-generaal en de werkgroepen aan elkaar worden gekoppeld; erkent de rol die middenveldorganisaties spelen door contacten te leggen met lokale, regionale en nationale belanghebbenden en burgers met betrekking tot Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding en vraagt dat zij financiële steun krijgen in het kader van Erasmus+ (KA3) en het Europees Sociaal Fonds;
8. vraagt dat een informeel coördinatieorgaan wordt opgericht met de directeur-generaal van het directoraat-generaal van de Commissie voor Onderwijs en Cultuur (DG EAC), de voor onderwijs bevoegde directeuren in andere DG's, vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, de sociale partners en de Commissie cultuur en onderwijs van het Parlement, dat vergaderingen op hoog niveau zou houden om te zorgen voor nauwere coördinatie van het werk, beleidscoherentie en follow-up van de aanbevelingen van formele en informele ET 2020-organen; is van mening dat deze coördinatie nodig is door de bezorgdheid inzake een gebrek aan reële dialoog tussen de Commissie en de organisaties van het maatschappelijk middenveld en de spreiding van de bevoegdheden in verband met ET 2020 over diverse DG's van de Commissie en diverse commissarissen; vraagt dat over de conclusies van deze werkzaamheden naar behoren wordt gecommuniceerd, zowel op Europees als op nationaal niveau;
9. herhaalt dat het wel belangrijk is vaardigheden te verwerven die bevorderlijk zijn voor de inzetbaarheid, maar dat de waarde, de kwaliteit en het praktische gebruik van kennis en academische rigueur moeten worden verdedigd; benadrukt het feit dat, gezien de verschillende sociaaleconomische situatie en de diverse onderwijs tradities van de lidstaten, algemene prescriptieve benaderingen moeten worden vermeden; onderstreept het feit dat met de komende Vaardighedenagenda voor Europa, waarin terecht wordt gefocust op economische en werkgelegenheidsuitdagingen, ook het feit moet worden aangepakt dat feitelijke kennis, academische prestaties, kritisch denken en creativiteit belangrijk zijn; verzoekt de lidstaten tegelijk initiatieven te ondersteunen waarbij studenten hun vaardigheden kunnen tonen voor een publiek en voor potentiële werkgevers;

10. wijst op de risico's in verband met toenemende radicalisering, geweld, pesten en gedragsproblemen vanaf de lagere school; verzoekt de Commissie op EU-niveau onderzoek uit te voeren en een overzicht te presenteren van de situatie in alle lidstaten, waarbij zij opgeeft hoe de lidstaten op deze trends reageren en of en hoe de lidstaten ethisch, persoonlijk en sociaal onderwijs in hun curricula hebben opgenomen als instrument die tot nu toe in vele scholen succesvol is gebleken, inclusief ondersteuning voor leraren met betrekking tot de horizontale vaardigheden in kwestie; dringt er bij de lidstaten op aan beste praktijken op dit gebied uit te wisselen;
11. wijst op de waarde van een op de gemeenschap gebaseerde aanpak van formeel, niet-formeel en informeel onderwijs en van sterke banden tussen leeromgevingen en gezinnen;
12. vraagt een ruimere participatie van alle betrokken spelers in het werk van ET 2020;
13. is van mening dat lerenden zelf moeten worden aangemoedigd om actief te participeren in de governance van hun leerstructuren, op alle leeftijden en in alle soorten van leren;
14. moedigt de lidstaten ertoe aan de banden aan te halen tussen hoger onderwijs en beroepsonderwijs en -opleiding, onderzoeksinstellingen en de economische sector en te zorgen voor de betrokkenheid van de sociale partners en het maatschappelijk middenveld; merkt op dat dit partnerschap de impact van ET 2020 en de relevantie van de leersystemen voor een vergroting van de innovatiecapaciteit van Europa zal vergroten;
15. benadrukt het feit dat strategieën voor de communicatie tussen school en ouders, karakteropvoedingsprogramma's en andere programma's inzake persoonlijke ontwikkeling die in leeromgevingen in samenwerking met gezinnen en andere relevante sociale partners ten uitvoer worden gelegd, kunnen bijdragen tot opwaartse sociale convergentie, het bevorderen van actief burgerschap en van de Europese waarden die zijn vastgesteld in de verdragen en het voorkomen van radicalisering; onderstreept het feit dat een ondersteunende thuisomgeving cruciaal is voor het vormgeven van de bekwaamheid van kinderen met betrekking tot basisvaardigheden en wijst op de waarde van cursussen voor ouders, die effectief kunnen zijn voor het bestrijden van onderwijsarmoede;
16. moedigt de uitwisseling van beste praktijken binnen het ET 2020-kader aan;
17. benadrukt het feit dat samenwerking via ET 2020 een fundamentele aanvulling is van nationale maatregelen als leren van elkaar, gegevensverzameling, werkgroepen en uitwisselingen van goede nationale praktijken, die zullen worden versterkt door verbeteringen wat de transparantie en coördinatie ervan en verspreiding van de resultaten ervan betreft;
18. benadrukt de rol die externe verenigingen en ngo's spelen door scholen te betreden om kinderen bijkomende vakkundigheid en sociale vaardigheden te leren, bijvoorbeeld in de kunsten of manuele activiteiten, en door te helpen bij integratie, een beter begrip van hun omgeving, solidariteit bij het leren en in het leven en het verlichten van de leervaardigheden van hele klassen;

19. maakt zich zorgen over het feit dat de kwaliteit van de lerarenopleiding in sommige landen tekortschiet, wat breedte en complexiteit betreft, ten opzichte van de vaardigheden die vandaag nodig zijn om les te geven, bijvoorbeeld omgang met de toenemende diversiteit van de leerlingen, het gebruik van innoverende pedagogieën en instrumenten op het gebied van ICT;
20. moedigt de lidstaten ertoe aan hun initiële lerarenopleiding en permanent bijscholingsprogramma's aan te passen, beter gebruik te maken van peer-learningactiviteiten tussen de lidstaten en samenwerking en partnerschappen tussen instellingen voor lerarenopleiding en scholen te bevorderen;
21. is tevreden met de nieuwe ET 2020-prioriteit van betere ondersteuning voor leraren en een verhoging van hun status, hetgeen voor hen essentieel is om het nodige respect af te dwingen, zodat hun beroep attractiever wordt gemaakt; is van mening dat het realiseren van deze doelstelling een betere voorbereiding en opleiding vereist van leraren en een verbetering van hun arbeidsvoorwaarden, inclusief een verhoging van de salarissen in sommige lidstaten, aangezien leraren vaak minder verdienen dan het gemiddelde salaris van afgestudeerden van het hoger onderwijs;
22. merkt bezorgd op dat in sommige lidstaten, met name in landen die in moeilijkheden verkeren, de voorbereiding van leraren en de onderwijskwaliteit zijn verminderd als gevolg van een tekort aan personeel en van besparingen op onderwijs;
23. wijst erop dat het aanbod van onderwijs en opleiding die open en innoverend zijn, een prioritair onderdeel van ET 2020 is; wijst erop dat het belangrijk is innovatie en flexibiliteit te ontwikkelen en te bevorderen in methoden voor lesgeven, leren en kennisoverdracht waarin individuen actief participeren;
24. moedigt de lidstaten ertoe aan ten volle gebruik te maken van het potentieel dat wordt geboden door digitalisering, ICT en nieuwe technologieën, inclusief opendataplatforms en MOOC's, om de kwaliteit en de toegankelijkheid van lesgeven en leren te verbeteren; verzoekt de EU en de lidstaten de nodige inspanningen te leveren om de digitale en ICT-vaardigheden te vergroten, mede door de organisatie van specifieke opleiding in het gebruik van deze instrumenten voor leraren en studenten op school- en universitair niveau; moedigt de uitwisseling aan van beste praktijken en meer grensoverschrijdende samenwerking op dit gebied;
25. juicht de aandacht toe die de Commissie besteedt aan het feit dat digitale vaardigheden belangrijk zijn; onderstreept het feit dat deze vaardigheden essentieel zijn om jongeren uit te rusten voor de 21e eeuw;
26. onderstreept het feit dat de kwestie van het verbeteren van de leerresultaten ten opzichte van de beschikbare middelen binnen het ET 2020-kader meer aandacht moet krijgen, met name wat volwassenenonderwijs betreft;
27. moedigt de Commissie en de lidstaten ertoe aan de bestaande regels voor de evaluatie van de met Europese financieringsinstrumenten gefinancierde onderwijs- en opleidingsprogramma's te herzien, met een grotere focus op effectbeoordeling op basis van de kwaliteit en op de voor aangewezen ET 2020-prioriteiten behaalde resultaten;

28. verzoekt de lidstaten via beurzen en leningen de onderwijs- en studiepaden te ondersteunen waarvan de structuur kan helpen de kloof te dichten tussen onderwijs en praktische behoeften;
29. benadrukt dat de inspanningen op het gebied van onderwijs en opleiding beter moeten worden geconcentreerd door bestaande programma's en initiatieven te fuseren en te stroomlijnen;
30. verzoekt de Commissie indien nodig minderheidsgroepen afzonderlijk en verschillend te behandelen, om beter rekening te houden met de respectieve problemen waarmee elke groep te maken heeft;
31. is er sterk van overtuigd dat investeringen in onderwijs en opvang voor jonge kinderen (OOJK), met passende afstemming op het gevoeligheids- en ontwikkelingspeil van elke doelgroep, meer opleveren dan investeringen in welke andere onderwijsfase ook; wijst erop dat er bewijzen zijn dat investeren in de eerste onderwijsjaren de latere kosten drukt;
32. is ervan overtuigd dat het succes van onderwijs op alle niveaus afhankelijk is van goed opgeleide leerkrachten en op hun voortdurend verbeterende beroepsopleiding, zodat toereikende investeringen in lerarenopleidingen nodig zijn;

Kwaliteit van onderwijs en opleiding

33. vraagt dat meer aandacht wordt besteed aan de kwaliteit van onderwijs, te beginnen bij de peuterschool en het hele leven lang;
34. vraagt de ontwikkeling van goede praktijken voor de beoordeling van kwalitatieve vooruitgang en investering in het gebruik van kwaliteitsgegevens met belanghebbenden op lokaal, regionaal en nationaal niveau, ongeacht de relevantie van de indicatoren en benchmarks die in het ET 2020-kader worden gebruikt;
35. benadrukt het belang van het onderwijzen en leren van algemene basisvaardigheden zoals ICT, wiskunde, kritisch denken, vreemde talen, mobiliteit enz. die jongeren in staat stellen zich gemakkelijk aan te passen aan een veranderende sociale en economische omgeving;
36. merkt op dat een ongezien aantal lerenden formeel onderwijs volgt; spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat het werkloosheidscijfer bij jongeren in de EU hoog blijft en dat de participatiegraad van afgestudeerden van het hoger onderwijs is afgenomen;
37. benadrukt het feit dat de benchmarkdoelstellingen voor onderwijs en opleiding die zijn vastgesteld in de Europa 2020-strategie, met name het verminderen van het aantal vroegtijdige schoolverlaters tot minder dan 10 % en het realiseren van een cijfer van 40 % van de jongere generatie met een tertiair diploma, niet mogen worden gehaald ten koste van de onderwijskwaliteit, maar veeleer moeten worden gerealiseerd door rekening te houden met de eerste ET 2020-doelstelling van relevante en hoogwaardige vaardigheden; merkt op dat één manier om hiertoe te komen, de ontwikkeling is van projecten op het gebied van duaal onderwijs;

38. vestigt de aandacht op het feit dat gestandaardiseerde tests en kwantitatieve benaderingen van de onderwijsaansprakelijkheid in het beste geval een nauwe bandbreedte aan traditionele vaardigheden meten en ertoe kunnen leiden dat scholen de lessyllabi moeten aanpassen aan het testmateriaal, zodat de intrinsieke waarden van onderwijs worden verwaarloosd; wijst erop dat onderwijs en opleiding een belangrijke rol spelen voor het ontwikkelen van ethische en burgerlijke waarden en van menselijkheid, terwijl het werk van leraren en de prestaties van leerlingen op dit gebied in testresultaten niet naar voren komen; wijst in verband hiermee op het feit dat in onderwijsomgevingen flexibiliteit, innovatie en creativiteit nodig zijn, die de leer kwaliteit en de onderwijsprestaties kunnen stimuleren;
39. benadrukt het feit dat basisvaardigheden moeten worden ontwikkeld om tot hoogwaardig onderwijs te komen;
40. benadrukt het feit dat het belangrijk is hoogwaardig onderwijs aan te bieden voor jonge kinderen en dit tijdig te moderniseren; benadrukt het feit dat een cruciale rol is weggelegd voor een op het individu gerichte benadering van onderwijs- en opleidingssystemen die ten goede komt aan de ontwikkeling van creativiteit en kritisch denken, terwijl wordt gefocust op de persoonlijke interesses, behoeften en bekwaamheden van studenten;
41. verzoekt de lidstaten investeringen te sluizen naar inclusief onderwijs dat voldoet aan de maatschappelijke behoeften met betrekking tot het garanderen van gelijke toegang en kansen voor iedereen; benadrukt dat onderwijs en opleiding van hoge kwaliteit, inclusief mogelijkheden op het gebied van een leven lang leren en programma's voor het aanpakken van alle vormen van discriminatie, economische en sociale ongelijkheden en de oorzaken van uitsluiting, essentieel zijn om de sociale cohesie en de levens van jongeren te verbeteren die te lijden hebben onder sociale en economische achterstelling, alsmede leden van minderheidsgroepen, en wijst erop dat de inspanningen moeten worden voortgezet om hun vroegtijdig schoolverlaten te verminderen;
42. vraagt meer inclusie in onderwijs en opleiding om te voorzien in de behoeften van personen met een handicap of met speciale behoeften en dringt tegelijk aan op een verbetering van de lerarenopleiding, om leraren uit te rusten met de vaardigheden die nodig zijn om studenten met een handicap op te nemen, te integreren en te helpen;
43. wijst erop dat de neveneffecten van het Bologna proces en de studentenmobiliteit moeten worden beoordeeld en geëvalueerd; moedigt de lidstaten ertoe aan meer inspanningen te leveren om de doelstellingen te realiseren en de tenuitvoerlegging te garanderen van de hervormingen die in het kader van het Bologna proces en de mobiliteitsprogramma's zijn afgesproken en zich te verplichten tot effectievere samenwerking om de tekortkomingen ervan te corrigeren, zodat zij beter de behoeften weerspiegelen van de studenten en de academische gemeenschap als geheel en kwaliteitsverbeteringen in het hoger onderwijs stimuleren en ondersteunen;
44. pleit voor een ruimere betrokkenheid van de universitaire gemeenschap bij de werkcyclus van ET 2020;
45. merkt op dat het Bologna proces significante resultaten heeft opgeleverd en is van mening dat onderwijsinstellingen flexibiliteit moeten toepassen bij het gebruik van

modules en het Europese puntenoverdrachtsysteem (European Credit Transfer System, ECTS);

46. is tevreden met de inspanningen om de inschrijvingen in de STEM-disciplines (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) te laten toenemen, maar niet ten koste van de menswetenschappen, die onontbeerlijk zijn om behoorlijk gebruik te maken van de kansen die de STEM-disciplines bieden;
47. wijst erop dat de productie van financiële output geen voorwaarde mag zijn voor alle academische activiteiten en vraagt in verband hiermee dat inspanningen worden geleverd om ervoor te zorgen dat de menswetenschappen niet van het onderzoekslandschap dreigen te worden geveegd;
48. pleit voor een holistischere kijk waarbij wordt benadrukt dat een variëteit aan disciplines in onderwijs en onderzoek belangrijk is;
49. pleit voor een omschakeling naar het opzetten van mobiliteitsprogramma's volgens kwalitatieve resultaten die overeenkomen met prioriteiten en die vastgestelde leer- en opleidingsdoelstellingen dienen; vraagt een behoorlijke tenuitvoerlegging van de voorstellen van het Europees handvest voor kwaliteit bij mobiliteit en een beter gebruik van alle beschikbare instrumenten om studenten voor te bereiden op de juiste soort van mobiliteit die zij nodig kunnen hebben; moedigt de lidstaten ertoe aan ten volle het potentieel te benutten van internationalisering in eigen land, om studenten die ervoor kiezen niet te participeren in mobiliteit naar het buitenland, een internationale dimensie tijdens hun studie te bieden;
50. herhaalt dat het nodig is toegankelijkheid te garanderen van mobiliteitsmogelijkheden, met name in de beroepsopleiding, voor achtergestelde jongeren en personen die te lijden hebben onder diverse vormen van discriminatie; benadrukt het feit dat een belangrijke rol wordt gespeeld door mobiliteitsprogramma's als Erasmus+ voor het stimuleren van de ontwikkeling van horizontale vaardigheden bij jongeren; wijst erop dat de vernieuwde Europese agenda voor volwasseneneducatie moet worden versterkt;
51. benadrukt het feit dat een algemeen kader voor de erkenning van kwalificaties en diploma's van essentieel belang is om grensoverschrijdende onderwijs- en arbeidsmobiliteit te garanderen;
52. vraagt dat meer inspanningen worden geleverd voor het waarderen van niet-formeel en informeel leren, inclusief vrijwilligersdiensten, en dat instrumenten worden ontwikkeld voor de erkenning van kennis en vaardigheden die verworven zijn op digitale wijze;
53. merkt op dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan het vereenvoudigen en rationaliseren van de bestaande EU-instrumenten voor vaardigheden en kwalificaties die bedoeld zijn voor het grote publiek, om dit beter te bereiken, overeenkomstig de resultaten van het in 2014 door de Commissie uitgevoerde onderzoek naar de Europese ruimte van vaardigheden en kwalificaties;

Migratie en onderwijs

54. benadrukt het feit dat de uitdagingen die de intra- en extra-Europese migratie en de huidige vluchtelingen- en humanitaire crisis stellen aan de onderwijs- en opleidingsstelsels, op Europees, nationaal en regionaal niveau moeten worden aangepakt;
55. wijst erop dat, als migranten, vluchtelingen en asielzoekers geen onderwijs en opleiding wordt geboden, dit negatieve gevolgen heeft voor hun toekomstige inzetbaarheid, voor de ontwikkeling van hun kennis van de culturele en sociale waarden van hun gastland en uiteindelijk voor hun integratie in en hun bijdrage tot de maatschappij;
56. vraagt betere samenwerking tussen de EU- en de nationale autoriteiten om de juiste aanpak te vinden om vluchtelingen en migranten vlot, volledig en duurzaam te integreren in de onderwijs- en opleidingssystemen;
57. is tevreden met het besluit om migrantenonderwijs een plaats te geven in het werk van de ET 2020-werkgroepen en om aan het begin van de levenscyclus van de groepen peer-learningactiviteiten op dit gebied te organiseren;
58. benadrukt het feit dat de ministeries van Onderwijs van de lidstaten en DG EAC van de Commissie moeten samenwerken om gelijke toegang tot hoogwaardig onderwijs te garanderen, met name door contact te leggen met de meest achtergestelden en met mensen met diverse achtergronden, inclusief pas gearriveerde migranten, en door deze te integreren in een positieve leeromgeving;
59. vraagt maatregelen om kinderen van intra- en extra-Europese migranten, vluchtelingen en asielzoekers te integreren in de onderwijs- en opleidingssystemen en hen te helpen zich aan te passen aan de curricula en de onderwijsnormen van het gastland, door innoverende leermethoden te ondersteunen en kinderen taalhelp en indien nodig sociale hulp te bieden en door hen in staat te stellen zich vertrouwd te maken met de cultuur en waarden van het gastland, met behoud van hun eigen cultureel erfgoed;
60. moedigt de lidstaten ertoe aan de mogelijkheden te onderzoeken om gemigreerde leraren en academici te integreren in de Europese onderwijsstelsels, waar zij hun taal- en onderwijsvaardigheden en hun ervaring kunnen benutten;
61. beveelt aan dat de lidstaten en onderwijsaanbieders advies en steun verlenen voor de kinderen van migranten, vluchtelingen en asielzoekers die toegang willen tot onderwijsdiensten door de verstrekking van duidelijke informatie en zichtbare contactpunten;
62. spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat de helft van de lerarenopleiders in de OESO-landen van mening is dat de systemen voor lerarenopleiding hen er onvoldoende op voorbereiden om effectief om te gaan met diversiteit en moedigt de betrokken lidstaten aan permanente professionele ondersteuning te garanderen voor leraren op dit gebied, om hen uit te rusten met de nodige pedagogische vaardigheden wat de kwesties van migratie en acculturatie betreft en hen in staat te stellen diversiteit te gebruiken als rijke leerbron in de klassen; pleit voor een beter gebruik van het potentieel van peer-learningactiviteiten onder de lidstaten;
63. steunt de idee van de invoering van helpdesks en richtsnoeren voor leraren, om snel

- hulp te bieden voor een positieve omgang met diverse soorten diversiteit en voor de bevordering van de interculturele dialoog in de klas, alsmede sturing, wanneer zij geconfronteerd worden met studenten die dreigen te radicaliseren;
64. vraagt de totstandbrenging van gedifferentieerde synergieën tussen de ET 2020-werkgroepen en netwerken als de werkgroep onderwijs van het netwerk voor voorlichting over radicalisering (Radicalisation Awareness Network, RAN);
 65. vraagt de oprichting van de desbetreffende deskundigengroep overeenkomstig het werkplan voor jeugdzaken van de Europese Unie voor 2016-2018;
 66. benadrukt het feit dat er meer leerprogramma's nodig zijn op basis van taal;
 67. verzoekt de lidstaten inspanningen te leveren om snel mechanismen te ontwikkelen en ten uitvoer te leggen ter verbetering van het begrip en de identificatie van de kwalificaties van migranten, vluchtelingen en asielzoekers, aangezien vele nieuwkomers in de EU geen bewijs hebben meegebracht van hun formele kwalificaties;
 68. verzoekt de lidstaten te onderzoeken hoe bestaande vormen van erkenning van beroepskwalificaties kunnen worden ontwikkeld, inclusief passende controles van de onderwijsachtergrond;
 69. is van mening dat niet-formeel en formeel leren het potentieel hebben een doeltreffend instrument te zijn voor de succesvolle integratie van vluchtelingen op de arbeidsmarkt en de samenleving;
 70. wijst erop dat niet-formeel en informeel leren, naast deelname aan sport en vrijwilligersactiviteiten, een belangrijke rol spelen voor het stimuleren van de ontwikkeling van burgerlijke, sociale en interculturele vaardigheden; benadrukt het feit dat sommige landen aanzienlijke vooruitgang hebben geboekt met de ontwikkeling van wettelijke kaders op dit gebied, terwijl andere moeilijkheden ondervinden om algemene valideringsstrategieën te creëren; benadrukt daarom het feit dat algemene strategieën voor validering moeten worden ontwikkeld;
 71. verzoekt de Commissie en de lidstaten maatregelen te faciliteren voor studenten die migrant, vluchteling of asielzoeker zijn die zich inschrijven op universitair niveau, onverminderd de nationale regels en bevoegdheden inzake toegang tot onderwijs en opleiding; verwelkomt de initiatieven die in dit verband door een aantal Europese universiteiten zijn genomen en moedigt de uitwisseling van beste praktijken op dit gebied;
 72. vraagt de oprichting van onderwijscorridors, om studenten die vluchteling zijn of die komen uit conflictgebieden, in staat te stellen zich in te schrijven aan Europese universiteiten, inclusief voor afstandsonderwijs;
 73. verzoekt de lidstaten de inschrijving te faciliteren van studenten die migrant zijn op alle onderwijsniveaus;
 74. is van mening dat het Science4Refugees-programma moet worden geëvalueerd en indien nodig verder ontwikkeld; pleit voor steun op EU- en nationaal niveau voor non-

profitinstellingen die steun verlenen aan academici in de wetenschap en op andere beroepsterreinen die migrant, vluchteling of asielzoeker zijn;

75. merkt op dat er risico's zijn voor de lidstaten als gevolg van de braindrain, vooral in Centraal-/Oost- en Zuid-Europa, waar een toenemend aantal jonge afgestudeerden verplicht is te emigreren; spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat de ET 2020-werkgroepen er niet in zijn geslaagd het concept van onevenwichtige mobiliteit adequaat aan te pakken en benadrukt het feit dat het probleem moet worden aangepakt op nationaal en EU-niveau;
76. benadrukt het feit dat onderwijs en opleiding een cruciale rol spelen voor de empowerment van vrouwen op alle terreinen van het leven; benadrukt het feit dat de genderkloven moeten worden aangepakt en dat de bijzondere behoeften van jonge vrouwen moeten worden erkend door opname van het genderperspectief in ET 2020; benadrukt het feit dat, aangezien gelijkheid tussen mannen en vrouwen een van de basiswaarden is van de EU, alle onderwijsinstellingen dit principe moeten steunen en onder hun studenten ten uitvoer moeten leggen, ter bevordering van tolerantie, non-discriminatie, actief burgerschap, sociale cohesie en interculturele dialoog;
77. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de regeringen en parlementen van de lidstaten.

TOELICHTING

De inventarisatie van het ET 2020-kader is uitgevoerd door de Commissie in samenwerking met de lidstaten in 2014. Een aantal van de door de belanghebbenden geformuleerde aanbevelingen zijn door de Commissie en de Raad overgenomen, om de meerwaarde van het kader te vergroten en de effectiviteit ervan te verbeteren. Opgemerkt zij dat in het gezamenlijk verslag dat door de Commissie en de Raad in november 2015 is gepubliceerd, het probleem aan bod komt van het complexe landschap van ET 2020, dat door sommige deelnemers of door delen van de ruimere gemeenschap niet altijd duidelijk is begrepen. De rol van informele governanceorganen is versterkt en er zijn feedbackprocessen ingesteld tussen de werkgroepen en de groepen van directeuren-generaal of de groep op hoog niveau. Sommige lidstaten moeten nog steeds hun manier verbeteren om te interageren met formele en informele structuren, door ervoor te zorgen dat de juiste mensen worden gestuurd naar de juiste vergaderingen en dat minimaal gebruik wordt gemaakt van plaatsvervangers.

Overeenkomstig de aanbeveling van de belanghebbenden van december 2015 heeft de Commissie het mandaat van de nieuwe generatie werkgroepen gedefinieerd door middel van een vaststelling van de werkstructuur en de resultaten die zij moeten halen. Het is van essentieel belang dat de werkgroepen diverse belanghebbenden omvatten met expertise die relevant is voor de specifieke kenmerken van elk orgaan en daarom moet informatie over de publieke oproep tot de indiening van lidmaatschapsaanvragen worden verspreid onder verenigingen van belanghebbenden op Europees niveau. Even belangrijk is het dat onafhankelijke onderwijsexperts meer bij het werk van de werkgroepen en andere ET 2020-organen worden betrokken. Een nauwe dialoog tussen de Commissie, de lidstaten en de belanghebbenden in het onderwijs is nodig en moet plaatshebben door middel van regelmatige overleg- en coördinatievergaderingen om te zorgen voor een echte follow-up van de aanbevelingen die tijdens bijeenkomsten van burgers over onderwijs zijn ontwikkeld. Tijdens een nieuwe werkcyclus moeten de resultaten van Europese en nationale initiatieven op het gebied van onderwijs en opleiding beter bekend worden gemaakt en verspreid, om ervoor te zorgen dat essentiële informatie een ruimer publiek bereikt en om een kennisuitwisseling mogelijk te maken.

Onderwijs en opleiding zijn belangrijk om mensen te helpen de kennis en de beroepsvaardigheden te verwerven die zij nodig hebben om concurrerende en innoverende werknemers te worden. Bovendien kunnen zij een belangrijke rol spelen voor het vormen van mensen met een open geest, inlevingsvermogen en een onderzoeksingesteldheid en van verantwoordelijke burgers met een sterk gevoel van identiteit en een grondige kennis van hun cultuur en erfgoed, die gemeenschappelijke Europese waarden erkennen en eerbiedigen. Het feit moet worden verwelkomd dat de Verklaring van Parijs van de ministers van Onderwijs van 17 maart 2015 weerspiegeld is in het gezamenlijk verslag en dat ET 2020 is bijgesteld, doordat de doelstellingen inzake inzetbaarheid en de bevordering van sociale cohesie, gelijkheid, non-discriminatie en burgerlijke vaardigheden op gelijke hoogte zijn geplaatst.

In de loop van het laatste decennium is het aantal mensen dat formeel onderwijs volgt, zeer sterk gestegen, maar tegelijk wordt Europa nog steeds getroffen door een ongezien hoge jeugdwerkloosheid, zelfs onder gediplomeerden. Tussen 2011 en 2014 is het gemiddelde

werkloosheidscijfer in de EU-28 het meeste toegenomen onder jongeren (25-29 jaar) die tertiair onderwijs hadden voltooid (+12,9%). De inspanningen om kenniseconomieën te cultiveren en sociale inclusie te bevorderen zijn weerspiegeld in het dubbele kerndoel van de Europa 2020-strategie: een minimumaantal afgestudeerden; uitbreiding van het hoger onderwijs. Experts wijzen erop dat een gevolg van massale participatie in tertiair onderwijs de toename is van de ongelijkheid binnen onderwijssystemen. Naarmate het systeem groeit, wordt het verschil tussen de bovenste en de onderste onderwijsinstellingen in elk land groter, met negatieve gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs, de inzetbaarheidsvooruitzichten van de afgestudeerden en de sociale cohesie. Daarom moet het halen van specifieke benchmarks wat het aantal afgestudeerden betreft, gepaard gaan met een sterke focus op de verbetering van de onderwijskwaliteit op alle niveaus. Beleidsmakers moeten ook weerstaan aan de lokroep van de artificiële academisering van specifieke beroepen en het forceren van de cijfers inzake tertiair onderwijs, hetgeen zowel contraproductief is als misbruik van overheidsgeld.

Het feit dat steun voor onderwijs is geïdentificeerd als een van de nieuwe prioritaire gebieden van ET 2020, moet worden verwelkomd, omdat de kwaliteit van de lerarenopleiding en van de programma's inzake permanente beroepsopleiding nog steeds tekortschiet ten opzichte van het toenemende aantal vaardigheden en de toenemende complexiteit van de vaardigheden die vereist zijn om vandaag les te geven. Bijzondere aandacht moet gaan naar de behoeften van diverse soorten studenten, bijvoorbeeld studenten van etnische of religieuze minderheden, kinderen uit gezinnen met een laag inkomen of kinderen met een migratie-achtergrond, die nu hernieuwde aandacht krijgen door de versnelde intra-Europese mobiliteit en de heersende vluchtelingencrisis.

De problemen van Europa, bijvoorbeeld de groeiende inkomenskloof, culturele segregatie, toenemende religieuze en politieke radicalisering zowel ter linker- als ter rechterzijde, de afbrokkeling van waarden en een toenemend gevoel van axiologische desoriëntatie, kunnen niet zinvol worden aangepakt zonder versterking van de banden tussen scholen en gezinnen en zonder te erkennen dat ouders primaire verantwoordelijkheid dragen voor de opvoeding van hun kinderen. Een thuisomgeving die steun biedt, kan niet alleen helpen om onderwijsarmoede tegen te gaan, maar ook fungeren als tegengewicht voor de aantrekking van gewelddadig extremisme bij jongeren. Het is belangrijk voor ouders als opvoeders dat zij fungeren als rolmodel voor kinderen, hun morele en burgerlijke waarden ontwikkelen en thuis een open sfeer creëren, waarbij zij kinderen verantwoordelijkheden geven en hun toestaan zinvol deel te nemen aan de totstandkoming van de besluiten die gevolgen hebben voor hun leven. De rol van ouders moet in het momenteel gevoerde onderwijsdebat worden onderstreept en ouders moeten adequate steun krijgen om de vaardigheden op te bouwen die zij nodig hebben om positief ouderschap te omarmen. Daarom is het van het grootste belang dat ouderverenigingen bij het ET 2020-werk worden betrokken en dat de uitwisseling van goede praktijken op het gebied van samenwerking tussen school en gezin wordt bevorderd.

Door de academische wereld gepubliceerde rapporten hebben bezorgdheid gewekt met betrekking tot het feit dat academici, die voorheen in het algemeen positief stonden tegenover het Bolognaproces, hier nu negatiever tegenover staan. In de hele Europese hogeronderwijsruimte (EHOR) is sprake van een verslechtering van de onderwijsvoorwaarden als gevolg van bureaucrativering, een afname van de onderwijskwaliteit door de fragmentering van de universitaire programma's en een excessieve focus op vaardigheden op een eng kennisgebied, in plaats van immersie in een diverse waaier

academische studies, en als meest betreuenswaardige element een inkrimping van de academische vrijheid. Tegelijk klagen werkgevers over de vaardigheden van afgestudeerden en zijn zij kritisch over een nieuwe diplomastructuur, waarbij zij opmerken dat de duur van een bachelorstudie ontoereikend is om te voorzien in de behoeften van de arbeidsmarkt. Bij een beoordeling van de positieve resultaten van het Bolognaproces mogen de significante problemen als gevolg van de harmonisering van de onderwijspraktijken in Europa niet worden veronachtzaamd, maar moeten zij dringend door de beleidsmakers worden aangepakt. Er moet in het bijzonder worden gefocust op een oplossing voor de kwestie van de rigide omzetting van wekelijkse uren in ECTS-punten, de ontbrekende erkenning van een bachelorsdiploma als beroepskwalificatie en de last van de toepassing van duizelingwekkende hoeveelheden voorschriften.

Het Erasmus-mobiliteitsprogramma is een groot succes van de Europese samenwerking op het gebied van onderwijs, waardoor in 2013-2014 alleen 272 000 studenten en 57 500 personeelsleden konden profiteren van de kennis en expertise van instellingen in het buitenland, nieuwe culturen konden verkennen en hun horizontale vaardigheden en talenkennis konden ontwikkelen. Tegelijk toont onderzoek naar de bepalende factoren van de internationale studentenmobiliteit dat de mobiliteit in het kader van Erasmus naar alle waarschijnlijkheid meer wordt aangedreven door consumptiemotieven, hetgeen blijkt uit de significante aantrekkingskracht van landen met een warmer klimaat, hetgeen enige schaduw werpt over de vraag of de academische doelstellingen achter de inceptie van het programma zijn gerealiseerd. Experts benadrukken het feit dat transfers tussen middelmatige universiteiten niet leiden tot academische uitmuntendheid en bovendien schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van onderwijs en opleiding, en zelfs voor percepties van mobiliteit, en hebben daarom opgeroepen tot een kwalitatieve omschakeling in het mobiliteitsbeleid, om mobiliteit aan te moedigen die nauw verband houdt met de onderwijsdoelstellingen.

De versnelde intra-Europese mobiliteit en de heersende vluchtelingencrisis hebben significante uitdagingen gecreëerd voor de nationale onderwijs- en opleidingssystemen. Klassen zijn vandaag diverser dan ooit, inclusief studenten die extra hulp behoeven om zich aan te passen aan nieuwe curricula, academische vereisten, onderwijsmethoden en vaak ook een nieuwe taal en culturele normen. Lesgevers hebben extra ondersteuning nodig, tijdens de initiële lerarenopleiding en hun hele loopbaan lang, door middel van cursussen inzake permanente beroepsopleiding, om hen in staat te stellen kinderen met een migratieachtergrond effectief te onderwijzen, teneinde hun integratie in de gastmaatschappij te bevorderen en tegelijk het behoud en de ontwikkeling van hun cultureel erfgoed aan te moedigen. Er bestaan diepe kloven op het gebied van onderwijsarmoede tussen autochtone en allochtone studenten (mindere leesvaardigheid: 30,7 % versus 16,2 %; wiskunde: 36,3 % versus 20,5 %; wetenschap: 29,9 % versus 15,1 %) en het verband tussen mindere resultaten en de sociaaleconomische status van migrantenouders geeft aan dat een brede waaier beleidsmaatregelen nodig is, inclusief taalhulp en ouderbegeleiding. Benadrukt moet worden dat de prestaties van de lidstaten wat de dichting van de resultaatskloven tussen immigranten van de eerste en de tweede generatie betreft, significant verschillen, hetgeen suggereert dat in sommige landen de integratie van studenten met een migratieachtergrond behoorlijk geslaagd is, terwijl in andere landen tussen de eerste en de tweede generatie weinig vooruitgang wordt geboekt. Als het ET 2020-kader wordt gebruikt om voorbeelden van goede praktijken te delen tussen landen die historische ervaring hebben met omgang met diversiteit en landen waarvoor migratiestromen nieuw zijn, kan de meerwaarde van Europese samenwerking worden ingezet

voor onderwijs. Het potentieel van wederzijdse ondersteuning tussen landen, een nieuw instrument van ET 2020-samenwerking, mag niet over het hoofd worden gezien.

Er zijn daarom dringend maatregelen nodig op nationaal en Europees niveau, ook binnen het ET 2020-kader, op het gebied van onderwijs en opleiding voor volwassen asielzoekers die onlangs naar Europa zijn gekomen. Onderwijs is de sleutel tot integratie en inzetbaarheid en als de nationale systemen deze uitdaging niet het hoofd bieden, kan dit leiden tot meer maatschappelijke verdeling en culturele segregatie, en zo de reeds bestaande trend van de vorming van parallelle maatschappijen intensiveren. Eveneens is het belangrijk het verlies aan hersenen of de verspilling van hersenen (brain loss, brain waste) van hooggeschoolde migranten te voorkomen, zowel ter wille van de betrokkenen als ter wille van de gastlanden.

Een Commissiebesluit om te zorgen voor horizontale dekking van migratie in alle werkgroepmandaten en om peer-learningactiviteiten uit te voeren voor de identificering van goede praktijken voor de effectieve integratie van migranten in een vroeg stadium in de levenscyclus van de werkgroepen is een maatregel die aanbeveling verdient.

**UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING
IN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	26.4.2016
Uitslag eindstemming	+: 22 -: 3 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Therese Comodini Cachia, Mary Honeyball, Ilhan Kyuchyuk, Martina Michels, Jadwiga Wiśniewska

**HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE**

22	+
ALDE	Maria Teresa Giménez Barbat, Ilhan Kyuchyuk, Yana Toom
ECR	Jadwiga Wiśniewska
ENF	Dominique Bilde
PPE	Andrea Bocskor, Therese Comodini Cachia , Svetoslav Hristov Malinov, Stefano Maullu, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Giorgos Grammatikakis, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Krystyna Lybacka, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Julie Ward

3	-
EFDD	Isabella Adinolfi
Verts/ALE	Jill Evans, Helga Trüpel

3	0
ECR	Andrew Lewer
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Martina Michels

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding